

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 187.

Niende Session.

46de Møde.

Tredagen den 4de Decbr.

(Fortsat.)

Schiern (forts.): En anden æret Rigsdagsmand, der ligeledes bidrog til Forkastelsen af hiin udtrykkelige Bestemmelse, gjorde det med disse Ord: „Jeg tror, at de kommende Rigsforsamlinger ville vise, at der ikke vil være Tilbøielighed til at berøve disse Institutioner den Understøttelse, de bør have, og det kunde maaskee være, at netop en saadan Bestemmelse kunde virke i skadelig Retning“.

Endnu tilføjer jeg blot, hvad jeg tidligere ved en anden Anledning i dette Foredrag vilde have sagt, at selv i saadanne Lande, hvor man har begyndt fra ny af, og altsaa anderledes end her har frie Hænder, søger man dog ikke nu blot at fremme Almuefolevesenet, men man har hidtil heller ikke paa saadanne Steder vidst at kunne frigjøre sig fra det hele Universitetsvæsen. I Niholland til Exempel, hvor der i Ny-Syd-Wales ogsaa er en repræsentativ Forfatning med to Kamre, har man i Mæret 1850 grundlagt et Universitet, dog uden noget theologisk Facultet, og givet en Gage af 800 Lst. eller 7 a 8000 Rd. til Rectoren, og 3 a 400 Lst. for Professorene, foruden fri Bolig og fri Overreise fra Europa.

Bahl: Naar det ærede Udvalg ikke har bestemt sig til at fastsætte en Bestemmelse om, at Forskellen mellem private og offentlige Forelæsninger for Fremtiden skal falde bort, saa maa jeg beklage det. Naar den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds

(Moutrab) omtalte min længe dulgte Harme, maa jeg erklære, at det ikke forholder sig, som af ham yttret. Jeg harmes ligesaa vel over den Uretfærdighed og Nærighed, der finder Sted for Tiden, som over den, der har fundet Sted for flere Tider siden, og den findes hos de nuværende Professorene ligesaa godt som hos de tidligere. Naar jeg har bragt min egen Person frem ved denne Leilighed, saa er det kun, fordi jeg saa mig i Besiddelse af nogle Actstykker, hvormed jeg kunde bevise Afkilligt. I hele den Kreds, der var omkring mig, dengang jeg i 1844 blev Student, var det, jeg her udtalte, den almindelige Mening. Naar jeg har bragt et Punkt frem om Ansøgninger om Fritagelser for at betale Forelæsninger, saa vide de Herrer, der ere inde i Sagen, meget godt, at det staaer i meget nær Forbindelse med Uddelingen af de offentlige og private Stipendier; man skal nemlig indgive Ansøgning om Fritagelse for at betale Forelæsninger til de Samme, som bestemme Stipendiernes Uddeling.

Det, som jeg navnlig begjærede Ordet for, var i Anledning af en Uttring, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Moutrab) fremsførte, nemlig at man burde søge dygtige Kræfter til at besætte disse Poster med. I den Henseende er jeg fuldkommen enig med ham; jeg selv ønsker, at Universitetet maa virke saameget som muligt for Oplysning og Dannelses Fremme heri Landet; men saa vil den ærede Rigsdagsmand ogsaa være mig behjælpelig med at faae Præsterne, Birkedommerne og Herredsfogderne satte paa fast Gage; thi saalænge disse Gager ere saa høie, at en Mand foretrækker at komme i et saadant Embede, hvor han lever af Sportler